

BİR
SADAKAMIZ
BULUNSUN

Değerli dostlar, aziz kardeşler,

Hepimizin bildiği ve ikrar etmek zorunda olduğu büyük bir gerçek vardır. O da şudur; aslında bizim mal dediğimiz şu dünya varlığının tamamı, Allah'ındır. Ev sahibi de kiracı da Allah'ın kiracısıdır. Biz, ev sahibi olarak, mal sahibi olarak, fabrika sahibi olarak, kart sahibi olarak, kırmızı bir çizginin üzerinde duruyoruz.

Mal Allah'ın, mülk Allah'ın, zaman Allah'ındır. Bir mal ki, benim elimde ne kadar duracağı belli değil. Benim ondan ne kadar istifade edeceğim belli değil. Bir mal ki, ölçümünü muhasebecim aylarca zor yapmış. Koyacak yerim yok; ama bir nefes fazla yaşamak için tamamını verebiliyorum. Ne değeri var ki malın, bu nasıl benim olur.

On dakika fazla yaşayabilmek için, daha önce kimsede olmadığından dolayı sevindiğim malı feda edebileceğim, aslında benim en büyük servetim, Karun'un ki kadar olanı bile, bir nefeslik kadar dahi fiyat yapmıyordur.

Kiracı da Allah'ın kiracısıdır. Fabrika sahibi, daire sahibi de Allah'ın kiracısıdır. Allah hepimizi kiracısıyla, mal sahibiyle, fakiriyle, zenginiyle emanetçi olarak tutmaktadır. Emanetçi olarak, bizim adımın kart üzerinde mal sahibi veya kiracı olarak yazması hiçbir değişiklik getirmiyor. Kiracı, mal sahibi olarak bilinenden daha az yaşamıyor. Ne ömre etki ediyor ne de insanın ahretine etki ediyor. Allah kiracısı da mal sahibini de asıl mal sahibi olarak, imtihan etmektedir.

Allah fakire, ne kadar sabredeceğine dair bir imtihan listesi koydu. Allah mal verdiği de, ne kadar o mala esir olmayacağına dair bir imtihan listesi koydu.

Değerli kardeşler,

Sadaka olarak bildiğimiz kavram, Allah Teâlâ'nın kulun mal esiri olup olmayacağı konusunda görmek istediği alanlardan birisidir. Çünkü sadaka, mü'minin Allah'ın rızası için yaptığı iyiliğin adıdır. Farz değil, vacip değil hatta çoğu sünnet de değildir. Ama Allah nabız atışlarımızı, kalbimizdeki hareketliliği sadaka üzerinden izliyor.

Sadaka, Allah için yapılan iyiliğin adıdır. Allah için beş lira on lira vermenin adı değildir. Allah için yapılan 'iyiliğin' adıdır. Müslüman'a veya İslam'ın devletine yapılan her katkı sadakadır. Birey olarak Müslüman'a ve devlet olarak İslam'a yapılan her katkı sadakadır. Bu para olabilir, bedensel katkı olabilir, sözlü katkı olabilir. Hatta kaş göz işaretiyle de olabilir. Çünkü sadaka, Müslüman'a ve İslam toplumuna destek olmaktır.

Fakir bir Müslüman ekmek sıkıntısı çekiyor, ayakkabı sıkıntısı çekiyor veya ilaç sıkıntısı çekiyor da diğer Müslüman yasal, dini bir zorunluluğu olmadığı halde götürüp onun ekmeğini, ilacını karşılayacak bir para veriyorsa bu sadakadır. Ancak hastasından dolayı morali kırık olan zengin bir Müslüman'ın, serveti olsa, işçisi olsa, sekreteri olsa bu Müslüman'a götürüp 'kaza geçirmişsiniz, size aspirin getirdim' mi denecek? O Müslüman'ın paraya ihtiyacı yok. Neye ihtiyacı var? Bir geçmiş olsun diyecek tebessüm eden iki dudağa ihtiyacı var.

O morali kırılmış, kaza geçirmiş, eşi hastalanmış, cenazesi olan Müslüman'a moral verecek iki kelime iki milyon dolar demektir. Allah, ekmek bulamayan, ayakkabı bulamayan, ilaç bulamayan fakire, götürüp bir lira iki lira veren Müslüman'ın yaptığı hareketi sadaka olarak kabul ediyor. Kaza geçirip

morali kırılan Müslüman'a moral depolayan, 'geçer, merak etme, biz arkadayız' diyen Müslüman'ın yaptığını sadaka olarak kabul ediyor.

Borç olmadığı halde, farz bir ibadet olmadığı halde, mahallesinde bir arazi bağışlayıp, üzerine cami yaptırmak, Allah için yapılacak en güzel işlerden birisidir. Bunu yapan Müslüman, sadaka dediğimiz işi yapmış olur. Ama gönlü kırık yaşlı bir teyzeye gidip bir yolla moral veren, söz desteğinde bulunan, maneviyat desteğinde bulunan da o cami yaptıranla aynı başlık altında bir iş yapmış olur. İkisi de sadakadır.

Bir mal ki, ölçümünü muhasebecim aylarca zor yapmış. Koyacak yerim yok; ama bir nefes fazla yaşamak için tamamını verebiliyorum. Ne değeri var ki malın, bu nasıl benim olur?

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem lisanından bir sadaka çeşidine daha dikkat ediyoruz. Müslüman evleniyor ve erkek olarak evini geçindirme yükümlülüğünü, nikâh akdiyle beraber omuzlarına alıyor.

Bu Müslüman ertesi gün 'ben bu evin erkeği olarak eşimin ihtiyacını karşılamam gerekiyor' diyerek marketten sofraya konacak ve aslında yarısını da kendisinin yiyeceği malzemeyi poşete doldurup eve getirdiğinde akşam sofraya konmuş olan meyve, ekmek vesaire espri olsun, hanımıyla şakalaşma olsun diye alıp hanımının ağzına koyuyor. Hanımı da ondan aşağı kalmıyor, o da diğer lokmayı onun ağzına koyuyor. Sonra da; 'işte bebekleştik görüyor musun' diye şakalaşıyorlarsa, işte bu bile sadakadır.

Peygamber aleyhisselam bunu söylediği zaman tam otuz beş yıllık evliydi. Bizde ise bunlar ilk evlilik aylarında uygun görülüyor. Kültürümüzde önce balayı, sonra reçel ayı, sonra soğan ayı oluyor. Ama Resûlullah'ın sünnetinde otuz beşinci senesi de böyle, kırkıncı senesi de böyle. Hatta ve hatta cennette bile bu evlilik devam ederken böyle...

Eşlerin birbirlerine yaptıkları şey, ağızlarına lokma koymalarıdır. Bunu bile Allah cami yaptıran Müslüman'a verdiği sadaka türü bir ibadet başlığı altında inceliyor. Bunu da Allah, o gün o mü'mine sadaka vermiş olarak meleklerine kaydettiriyor, diye söylüyor Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem.

Başka bir sadaka da, kadın kocasının iş yorgunluğunu telafi etmek için, bakıyor ki adam bin perişan gelmiş, evde de bir sürü ihtiyaçlar var, bir de onları saysa fırtına kopacak; hiç bir şey yokmuş gibi tebessüm ediyor. Hoş geldin diyor, çok özledim seni diyor, nasılsın diyor ve adam da yorgunluğunu unutuyorsa, Peygamber aleyhisselamın lisanındaki berrak anlatımla, adam kadının yüzünü görünce mutlu oluyor, derdini unutuyorsa; işte bu da cami yaptırmak, İslam ordusuna bağışta bulunmak gibi sadakadır.

Adamın paraya ihtiyacı yok. Zaten para kazanmaktan geliyor. Ama bitkin, sinir üstüne sinir olmuş, sataşacak, çarpacak duvar arıyor. Duvar yerine onu deşarj eden, rahatlatan bir melek buluyor karşısında. Buna karşılık 'teşekkür ederim hanım, sen hep beni böyle karşılıyorsun' demiyorsa bile önemli değil. Allah görüyor. Neyi görüyor; her gün sekizde bu adam bitkin argın, jandarma kolordu komutanı gibi giriyor. Ama karşısında bir huri buluyor. Bütün dertleri unutuyor, bir kere de 'Allah razı olsun hanım' demiyor. Bunu Allah görüyor, melekler görüyor. Allah kadının namına bir cami gibi, bir fakirin sofrasına bir kuzu pişirip koymak gibi sadaka olarak yazıyor...

Kardeşler,

Biz hâlâ sadakayı Afrika'daki Müslümanlara kuyu açtırmaktan, buradan gıda göndermekten zannede duralım. Diğer taraftan bizi yaratan ve bize imanı emreden ve imanımızın karşılığında bize cennet ihsan edecek olan Allah, hanımının ağzına bir lokmayı espri olsun diye koymayı, hanımının onun ağzına bir lokmayı karşılık olarak koymasını sadaka olarak yazıyor.

Bu bir kenara, bu nikâhlı iki mü'minin birbirlerinin iffetini korumalarının tek çaresi olarak girdikleri yatak odasındaki tebessümlerini, oynaşmalarını, şakalaşmalarını, hatta Kuran'ın deyimiyle birbirlerinin elbisesi haline gelmelerini de Allah; cami yaptırmak gibi, Afrika'da kuyu açtırmak gibi, yüzlerce yetim doyurmak gibi cennette geçer akçe olarak, sadaka olarak sayıyor. Ashap bunu dinleyince;

-Nasıl olur ya Resûlallah? Hem keyif sür yatak odasında, hem de cami yaptırmak gibi sevap yazılsın sana...

-O yatak odasında helal, Allah'ın tertemiz olarak lütfettiği bir şekilde değil de, başka bir yerde haram tarzında bu rahatlama olacak olsaydı, o erkek veya o kadın cehenneme girmeyecek miydi? diyor.

-Evet ya Resûlallah! Çok büyük suç işlemiş olacaktı.

-Cehennemden kurtulmak kadar büyük bir kurtuluş var mı?

Senin hareketin, üzerime tutman, şaka yapman, benim sana şaka yapmam birbirimizi deşarj etmemiz cehennemden kurtulma sebebiyse, bir Müslüman'a, bir köpeğe bir tas su verme karşılığında cennet veriyor Allah da; bir insanı, kocanı, karını, eşini cehennemden kurtarmaya, susuzluktan kurtarmaya nasıl cennet vermesin? Bu harama düşseydi ve imanı da tehlikeye girseydi milyarlarca sene değil, ebedi cehennemde kalacaktı. Belki bir zina için cehennem ateşinde kavrulacaktı.

Senin bir tebessümün, bir şakan, bir esprin, uykundan hafif feragat etmen binlerce sene bu insanın ateşten, ateşin hararetinden kurtulmasına sebep oluyor. Bundan büyük sadaka olur mu? İslam'ın mantığı budur. Rahmeten lilâlemin olarak gelen Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem tarzi bu. Sadece namaz kılın, aman teheccüd kaçırmayın demedi. Kendine teheccüdü farz etti. Bize de gece evinizde keyfinize bakın, teheccüd sevabı kazanın, dedi. Yeter ki evleriniz sizin huzur bulduğunuz yerler olsun...

Bir kanunu, evimizin kapısına, iş yerimizin kapısına, ajandamıza, arabamızın direksiyonuna yazabiliriz. Sadaka birey olarak Müslüman'a, toplum olarak İslam'a yararı olan her şeyin adıdır. Allah'ın şeriatında her şeyden sadaka olur. Hatta bir güler yüz, bir tebessüm, tatlı bir söz, milyonlarca dolarlık sadakadan daha değerlidir Allah katında.

Elle yapılan, kaşla yapılan, dudakla yapılan, gözle yapılan da sadakadır. O zaman sadaka, zengin de fakirin de yararlanacağı bir ibadettir. Hem yaparken fakir de zengin de yapabilir, hem de fakirin de zengin de alacağı sadaka vardır.

Tatlı bir söz, 'Nasılsın güzelim? İyi misin? Allah sana sabırlar versin! Arkadayız merak etme!' diyorsun ya, milyonlarca dolar vererek yaptırdığın köprüden, okuldan, fakire aldığın arabadan, fakire verdiğin

daireden, hani o yaptırdıktan sonra başa kaktığın camiden daha iyidir, daha hayırlıdır buyuruyor Allah Teâlâ.

Kur'an bu! Allah'ın sözü! Sen koca bir daireyi bu garibana bağışladım diyorsun, sonra da bütün bildiğine bilmediğine bunu söylüyorsun. O sana karşı bir gün hafif ayak sürçmesi yapsa, 'iyi ya daire bağışladık böyle yaptın, demek bir de araba alsak öldüreceksin bizi!' diyere, Allah için yaptığının hesabını kuldan soruyorsun ya, tatlı bir söz söyleseydin, 'Allah sabır versin kardeşim' deseysin, verdiği daireden daha değerliydi Allah katında...

Allah'ın Kur'an'ında bir kıvılcım tatlı söz, bir tebessüm, bir el okşaması, yetimin omzuna deşdirdiğın bir elin; bir daire kadar, Afrika'da açtırdığın on kuyu kadar değıil, onlardan daha değıerli Allah katında... Kesinlikle tebessümü basit görme, direksiyonun kenarına bunu yaz. Tebessüm de sadakadır.

Bir kanun daha var! O kanunu da evimizin kapısına, mutfağıa, işyerine, arabamızın direksiyonuna, ehliyetin kenarına bir yere yazmalıyız; sadaka sadece fakirin mü'min üzerindeki hakkı değıildir. İnsanın hakkıdır sadaka. Çünkü para vermekten de sadaka olur, tebessümden de sadaka olur, nasihatten de sadaka olur!

Aracı olursun, işi halletmesine yardım edersin, bu da sadakadır. Çünkü sadaka parayla ölçülmez, sadece parayla yapılan şey sadaka değıildir.

Elle yapılan, kaşla yapılan, dudakla yapılan, gözle yapılan da sadakadır. O zaman sadaka, zengin de fakirin de yararlanacağı bir ibadettir. Hem yaparken fakir de zengin de yapabilir, hem de fakirin de zengin de alacağı sadaka vardır. Eğıer sadaka tatlı bir sözse, zengin de buna muhtaçtır. Umut o zaman altın değıerinde... Bunun için sadakayı şu Ramazan'da fitre vermekten kaldırmamız gerekiyor. O, sadakanın milyon çeşidinden bir tanesidir.

Diğıer bir kanun ise,

Sadaka vakıflara verilir, doğıru. Sadaka, hastaya geçmiş olsun demektir, doğıru. Ama en büyük sadaka türü, cihat gibi kıymetli sadaka türlerinden birisi de insanın kendi ailesine yaptığı yatırımdır.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve selem efendimiz beraberinde bir grup sahabeyle bir yere gidiyorlardı. Bir adamı canhıraş çalışırken görmüşler, adam güneşin altında sırlıklam olmuş, tek başına bir dağı kaldırarak gibi çalışıyor. Sahabeden biri şöyle söylemiş;

-Ya Resûlallah, şu adamdaki çalışma temposunu görüyor musun? Bizimle beraber bunu Allah için gelip cihat olarak çalışsa, adam cennetlik olurdu... diye temennide bulunmuş. Aleyhisselam efendimiz, buyurmuş ki:

- Öyle demeyin, öyle demeyin! Eğıer şu yaptığı çalışma çocuklarını geçindirmek içinse, o da Allah yolundadır. Hayır, yaşlı babası annesi var, onların rızkı için çalışıyorsa adam, bu da Allah yolundadır. Hayır hayır, kimseye muhtaç olmayayım, onun bunun sadakasına muhtaç olmayayım, evimde param olsun diye çalışıyorsa, bu da Allah yolundadır. Bunun dışında ne yapıyorsa şeytanın yolundadır buyurmuş.

Sadakada bir kanun daha;

Adam mesaiden sonra bir kasa limon alıp onu satıyor, 'sana maaşın yetmiyor mu, sigortan da var zaten' diyorlar, 'beş on kuruş çocuklar için harçlık çıkarıyorum' diyor, bunu da Allah'ın peygamberi, Allah yolunda bir iş olarak görüyor.

Mubah, serbest, helal, sakıncası yok başka şey, Allah yolunda başka şey. Allah yolunda olan, Afrika'da kuyu açtırmak için gönderdiği paradır. Yahudi ile savaşan mü'min kardeşine gönderdiği erzak veya silah parası Allah yolundadır.

Mubah, haram değil, sakıncası yok demektir. O adam orada canhıraş çalışırken Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz, 'zararı yok canım adam mubah iş yapıyor' buyurmadı, 'bu Allah yolundadır' dedi. Çocukları için çalışıyorsa Allah yolunda, annesine babasına hizmet etmek için çok çalışması gerekiyorsa Allah yolunda, hayır, ne anası ne babası ne çocuğu, böyle bir derdi yok, ama kimseye muhtaç olmayayım, dilenmek, kredi istemek, borç istemektense akşama kadar çalışayım diye düşünmüş, bu da Allah yolundadır.

Bir kanun daha var! O kanunu da evimizin kapısına, mutfağa, işyerine, arabamızın direksiyonuna, ehliyetin kenarına bir yere yazmalıyız; sadaka sadece fakirin mü'min üzerindeki hakkı değildir. İnsanın hakkıdır sadaka.

Allah yolunda ne demek? Camisi olmayan mahalleye cami yaptırmak demektir. Allah yolunda bir iş; İslam ordusuna enerji vermek, mal vermek demek, gıda vermek demektir. Sadakayı Ramazan'dan Ramazan'a hatırladığımız bir kavram olmaktan veya cami çıkışlarında, ne için nasıl dilendiğini bilmediğimiz kimlere çıkarıp verdiğimiz beş kuruş, on kuruşluk bir hayır çeşidinden çıkardık. Bu sadaka değildir.

Sadakanın bin çeşidinden bir tanesidir veya değildir. Belki on bin çeşidinden bir tanesidir. Hayır, sadakaya kanun koyuyoruz, kıyamet gününe kadar Müslüman'a ve İslam'a yararı olan her şey her zaman sadakadır.

Para bunun bir çeşididir. Bedensel yardım bir çeşididir. Eline elektrik süpürgeyi alıp, hanımını da çocuklarını da yanına alıp caminin imamından rica edip, biz bu Cuma günü camiye bir süpürelim dersin, subhanallah, müthiş bir iş yapmış olursun. O camii yaptıranın da listesinde sadaka verenler listesi yazıyordu Allah, aynı listede seninki de sadaka verenler listesinde yazar.

Bir zenci kadın, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem gelmiş ve

-Ya Resûlallah! Herkes sana hayırlar getiriyor, ben karnımı zor doyuruyorum. Müsaade edersen ben de senin mescidini süpüreyim namazdan sonra, buyurmuş. Efendimiz de müsaade etmiş. Yani millet çıkınca mescitten, çalı çırpı ne varsa temizleyip topluyor. Günler geçmiş bir zaman böyle devam etmiş kadın. Efendimiz bir gün;

-O temizlikçi siyah kadını göremiyorum, buyurmuş, nerede o kadın?

-Ya Resûlallah o öldü! demişler.

-Bana nasıl haber vermezsiniz? Nereye defnettiniz kadını?

Filan yere defnettik, demişler. Mübarek ayaklarıyla kalkmış, gömüldüğü yere kadar gidip ‘ben bunun cenazesinde bulunmalıydım...’ demiş. Orada yeniden cenazesini kılmış. Kadın, İslam ordusuna bir aylık erzak mı temin etmiş, hastaların tedavisiyle mi meşgul olmuş, ‘hiç bir şey yapamıyorum, mescidi süpüreyim ya Resûlallah’ demiş, peygamberin ayağa kalkıp mezarına gitmesini gerektirecek kadar büyük bir iş yapmış...

Hiç bir iş yapamıyor olabilirsin. Elektrik süpürgeyi al, hatta imam efendiye; ‘torbasını sen bul bir yerlerden kardeşim, bizim torba alacak paramız yok’ de. Ya da caminin elektrik süpürgesiyle, hanım camlarını silsin sen halılarını süpür, belki peygamber mezarına gelmez senin, ama Havzı Kevser’inde bekler seni. Sen onun mescidini temizledin.

Sadaka camiden çıkarken dilenene verilen şey değildir. O, sadakanın on binde biridir. Zaten bütün dünyada insanlar devletlerin güvenceleri altında olan bir hayata döndüler. Yavaş yavaş kimsenin kimseye sadakası olmaz hale geliyor. Bir hadisi şerifin mucizeliğinin nasıl gerçekleştiğini görüyoruz. Ne buyuruyor aleyhisselam efendimiz;

-Ümmetime gün gelecek, adam vereceği zekâtları, sadakaları bir torbaya dolduracak, omzuna koyacak, köy köy dolaşacak, ‘kardeşim, zekât alacak kimse yok mu burada?’ diyecek. Ya şarapçı olduğu için vermeyecek zekâtı ya da kapısına vuracak. Ev sahibi: ‘Kardeşim, dün biri getirdi sadaka verdi, ben de sadaka verecek durumdayım!’ diyecek. Adam sepetiyle torbasıyla geri gelecek. Zekâtını verecek kimse bulamayacak, buyuruyor Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem.

Şimdi Rabbimize hamd ediyoruz, ne sağlık alanında ne kömüründe ne gıdasında kimsenin kimseye muhtaç olmadığı güne doğru gidiyoruz. Ama insanların bir çift tebensüme o kadar ihtiyacı var ki, hele zenginlerin morale o kadar çok ihtiyaçları var ki...

Sadaka hiç ölmedi. Para sadakası kalkacak bir gün, sadaka vermenin yasal sıkıntı olduğu zaman da gelecek. Neden? Çare yok Allah peygamberinin mucizelerini tek tek çıkartacak. Hiç çaresi yok...

Kardeşler,

Sadaka mü’minle Allah’ın arasındaki uzaklığı yaklaştıran ve kıyamet ateşinden koruyan, dünyadaki belalara sıkıntılara karşı sigortadır. *Resûlullah* sallallahu aleyhi ve sellem buyuruyor ki;

“Kıyamet günü Allah kulunu karşısına diktiği zaman göster amellerini diyecek, kul bakacak ki cennete girmeye yetecek kadar bir şey yok... Sağına bakacak, soluna bakacak, önüne arkasına bakacak, verdiği sadakadan başka işe yarar bir şey bulamayacak” buyuruyor. Ama sadaka para değil, mescidi süpürmek de, hastaya moral vermek de, teselli etmek de, eşler arasında tatlılık da, hatta ve hatta Kuran’la hadisle sabit olan kabalık yapan kocanı affetmek de sadakadır...

Hırçınlık yapan, yırtıcılık yapan, huzuru bozan kadını affetmen sadakadır. Çocuğun yaramazlığını görmemen âlâ bir sadakadır. Hatta ve hatta evde espri yapmak, şakalaşmak sünnet türünden sadakadır.

Sadaka, sadece camiye gidip ampul almak değildir. Sadece fakirin evine ekmek götürmek değildir. Kendi çocuğun için aldığın çikolata da Allah’ın izniyle sadakadır. Ayakkabı alırken, çocuğa oyuncak alırken, bisiklet alırken sadakaya niyet et. Afrika’daki çocukların ayağında terlik yok, bisikletten sadaka

olur mu? O ayrı bir konu, o zaman sen de çocuğunu Afrika'ya götür, orada sadakasını ver. Hayır, oradaki çocuğun gönlü de çıplak... Onu doyurmanı Allah sadaka olarak görüyor.

Sadaka mü'minle Allah'ın arasındaki uzaklığı yaklaştıran ve kıyamet ateşinden koruyan, dünyadaki belalara ve sıkıntılara karşı sigortadır.

Kardeşler,

Sadaka öyle büyük bir ibadet ki, sen sofranda yemek yerken sana melekler sevap yazıyor olabilir. Sen piknik yaparken mücahitlerin sevabından sana Allah yazabiliyor. Mücahitlere yardım göndermişindir veya mücahitler senin bir sözünden etkilenip, helal olsun arkamızda kardeşlerimiz bizim ailelerimize sahip çıkıyor demişler, daha çok Allah için vuruşmaya kalkmışlardır. Sen de evinde hanımınla çoluk çocuğunla eğleniyorsun, cephede cihat eden gibi Allah sana sevap yazıyor o arada.

Gizli hesaptır sadaka, Allah'ın gizli hesabıdır. Bu sadaka hesabı yirmi dört saat, ömür boyu her mü'min için çalışır.

Sadakanın bir boyutu daha var. Sadaka veren de vermeyen de hesabı ahrette görülecek olan bir yatırım yapmış olmaz. Buharî ve Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste *Resûlullah* sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz buyuruyor ki;

-Her sabah iki melek gökyüzüne yaklaşır, birincisi der ki;

-Allahım bugün kim senin için bir sadaka yaparsa ona gerisini lütfet. Diğer melek de der ki;

-Allahım kim pintilik yaparsa malındaki bereketi kaldır.

Her sabah bu dua yapılır. Allah meleklerin duasıyla mı uyarılmış oluyor da ona bereket buna telef veriyor? Melekler hatırlatmasa olmuyor mu? Bu bir terbiye meselesi, eğitim meselesi, tarz meselesi... Bize Allah hatırlatmak için söylüyor, kime bereket vereceğini, kime de zarar vereceğini hatırlatıyor Allah Teâlâ. Onun için melekler öyle dese ne olur demese ne olur? Onların işareti ile Allah bunu yapmıyor, ama peygamber aleyhisselam bize ne gösteriyor;

Sen bugün sabah namazından çıkarken sadaka vermiştin, para değil, camide sana bir genç anlatmıştı: 'Aylardır evlenemiyorum, bildiğin gibi değil', sen de ona demiştin: 'Ben ilgilenirim giderim onlara sen merak etme' demiştin ya, sadaka işte... O sabah namazını sen camiden çıkarken ta göklerde bir melek sana dua etmişti, işin iyi gitsin diye...

Sen bir karıkocanın huzursuzlukları olduğunu ve artık çökme noktasına geldiklerini gördün, o sabah da, iş yerine telefon ettin, ben bugün gelmeyeceğim, bir önemli işim var dedin, akşama kadar onları barıştırmak için uğraştın ya, sadaka...

Sen cami yaptırdın, sen okul yaptırdın, sen çeşme yaptırdın, sen yüzlerce kuyular açtırdın, Havzı Kevser'in kenarında parseller yaptırdın sen. Sen göklerde anılmış bir adamsın.

Kardeşler,

Şu sadakayı Ramazan fitresi olmaktan çıkarmak zorundayız. Sadakayı Cuma namazından çıkarken, caminin önünde toplanan dilencilerin hakkı olmaktan çıkarmalıyız. Sadaka işe yaradığın her şeydir. Bir işe yarıyor musun sen, dedikodu hariç, gıybet hariç, iftira hariç bir işe yarıyorsan sadakadır. Hatta

sevgili Peygamberimiz aleyhissalatu vesselam müthiş bir sadaka daha zikretmişti, sahabe; parasının olmadığını, elinin, ayağının tutmadığını şikâyet edince, 'sadakasız mı kalayım ben?' deyince ne buyurmuştu ona Efendimiz;

-Kimseye zarar verme, sen de sadaka sahibisin! buyurmuştu.

İllet olma insanların başına, senin de halin sadaka sayılsın. Demek hiç bir iş yapamayan bir kişi, gidip Müslümanları meşgul etmesin, Allah ona da sadaka yazsın. Bu, Allah'ın kullarına rahmetiyle muamele ettiğinin işaretidir. Bizim zannettiğimiz gibi olsaydı sadaka, eğer sadece cami yaptırılanlar cennete giriyor olsaydı, zengin de cami yaptırıyor ama kırk cami yaptıracak kadar malı var, bir tane yaptırıyor, o da kazanamayacaktı. Aldığın nefesi bile Allah sadaka sayabiliyor.

Sadakada söylenmesi gereken maddeler;

Bir; Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem buyuruyor ki; sadaka burhandır. Burhan ne demek? Belge demek. Hem dünyada hem ahrette mü'min olup olmadığının belgelerinden biridir. Sadaka bir belgedir.

İki: Kur'an-ı Kerim peygamberimize;

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

Sadaka günah temizliyor. İşini kötü yaptın, hemen ardından sadaka ver, günahın temizlensin. Bir hastayı ziyaret et, bir çocuğa moral ver. Hafızlık yapan çocuğun yanına git, ona moral, destek ver. Milletin çocuğu ile uğraşamam diyorsan, git kocanla, eşinle ilgilen, şakalaş. Kadını şımartmamak gerekiyor diyorsan; 'Yemek yap yiyelim' de, sofrada birbirinize tebessüm edin, onu da Allah sadaka yazsın. Allah bize, hanımınızla oturup yemek yiyin sevap yazayım diyor. Tamamen nasip kesildiye o ayrı bir konudur.

Kardeşler,

Bir başka sadaka kuralı ise, Müslim'de rivayet edilen bir hadisi şerifte Resûlullah sallallahu aleyhi vesellem efendimiz buyuruyor ki;

-Âdemoğlu, istiyorsan ver! diyor. Ver, vereyim sana. Ver, vereyim sana. 'İşler iyi gitmiyorsa bir sadaka yolu bul.' Tıkanmayı ve önündeki engelleri sadaka kaldırır.

Kardeşler,

Bir başka sadaka kuralı ise, sadaka insanın kan olarak, akrabalık olarak, hısımlık olarak yaklaştıkça değeri artan bir ibadettir. Mesela, kardeşine, ablana verdiği zaman yüzdür o, yeğenine verdiği zaman doksan sekizdir. Yeğenin gelinine verdiği zaman doksandır. Hısımlara verdiği zaman seksen beştir. Kayınçonun tanıdığına verdiği zaman ellidir.

İnsanın kanı, sütü, hısımlığı kendisine yaklaştıkça sadakanın değeri büyür. Sen o insandan uzaklaştıkça sadaka, yine sadaka olsa da değeri düşüktür.

Afrika'dakilere vermek de, camide sadaka vermek de âlâ birer sadakadır. Ama yeğenininki bir başka sadaka, ablanınki bir başka sadakadır. Senin kendi öz kardeşininki bir başka sadakadır. İnsanın bağı yaklaştıkça sadaka değeri artıyor. Hastayı ziyarette de bu böyle, nasihatte de böyledir.

Bir başka kural; insanın ahirete göçmüşlerine yapacağı en garantili iyiliktir. Baban için yaptığın hayır. Mekke’de Haremi Şerif’te okutulmuş Mevli’ten bin defa değerlidir. Çünkü biri Resûlullah garantilidir. Diğeri de umuttur. Medinei Münevvere’de imamlardan, müezzinlerden toplayıp on kişiye okutulan hatim bir umuttur.

Allah’ın izni ile Medinei Münevvere’de senden sadaka isteyen birisine çıkarıp verdiğin bir ekmek parası, yüzde yüz garantidir. Neden? Çünkü bir tanesi ulemanın inşallah da faydalı olur dediği şeydir. Diğeri de Resûlullah’ın ‘bu babana gider’ dediği şeydir. Allah katında sadaka, mevlit okutmaktan, şiir okutmaktan, törenler yaptırmaktan çok daha değerlidir. Kur’an okutmak derken, kiralık okutulan Kuran’dan bahsediyoruz. Baban için gider bir caminin inşasına yardım edersin. Mü’min olarak öldüyse elbette baban kazanır. Efendimiz, ‘iki hurma insanı cehennemden kurtarır!’ diyor. Mevlidi ashabi kiram yapmamışlar. Ashabın peşinden gelenler de yapmamış.

Kardeşler,

Sadakalara örnek vermek gerekirse; mesela iki dargının arasını düzeltmek, cami yaptırmak gibidir, hastane yaptırmak gibidir. Peygamber aleyhisselam efendimiz başka bir iyilikten bahsediyor.

Bir sanat öğren, öğrendiğin sanatı başka birine öğret, o sadakayı Allah kıyamet günü sana yazsın. Belki de çok kaliteli bir sanattır diye çocuğun babasından da para alacaksın. Olsun, sanat insanlığa yararlı bir şey değil mi? Bir meslek öğretmiyor musun? Terzilik öğretiyorsun, o terzilik insanların yararına değil mi?

Sadaka, insanın yararına bir iş yapmak demektir. Meslek sadakadır. Vasiyet yapmak sadakadır. Vasiyet, ‘ben öldükten sonra şu kadar verin, bu kadar verin’ demek sadakadır. Şu şartla ki insan bıraktığı, kendisinden sonra kalan malın üçte birini sadaka edebilir. Ancak bu, yatağa düşülmeden yapılmalıdır.

Resûlullah sallallahu aleyhi vesellem efendimiz buyuruyor ki;

-Sizden biriniz yatağa düştüğü zaman, artık ölümün yakın olduğunu anladıktan sonra çocuklarını yanınıza çağırıp paraları sadaka olarak dağıtmalarını istemesinin bir manası yoktur. Bu sadaka değildir.

Sadaka, taştan su çıkartacak kadar gücün olduğu zaman verdiğindir, buyuruyor. Vasiyeti o zaman yapacaksın. Ölmeye değil, hastalanmaya bile niyetin yokken... Kazmayı vurdun mu kıvılcım çıkıyor taştan, işte o zaman sadaka ver. Yaşama umudun yüksekken... Ama malın senden gittiğini, öyle veya böyle başkalarına kalacağını anladıktan sonra vermen cennette garanti olmuyor. Vasiyet şeklinde de bir sadaka yapılabilir.

Kardeşler,

Çok güzel bir sadaka çeşidi daha var. Bir ilmihal alırız. Bu ilmihali caminin penceresinin kütüphanesinin kenarına koyarız. Bir Müslüman gelip ondan abdest almayı öğrense, ondan sonra otuz sene, kırk sene doğru abdest alarak namaz kılsa, kime yazılacak bu sevaplar? O Müslüman’ın o günahattan kurtulmasının sevabı kime yazılacak? Elbette o kitabı oraya koyana yazılacaktır.

Durumu iyi olanlar bin tane Kur’an-ı Kerim bastırır, insanlar onlardan okudukça sevapları artar. O öyle bir kitap ki içinden sadece bir kere ‘bismillahirrahmanirrahim’ okusa bir mü’min, Allah seni

cehennemden çıkarır. Bir kelimesi bile cennet o kitabın... Yaptırdıktan sonra üzerine kendi adını yazdırırsan ne anlamı kaldı? Melekler böyle şeylerden hoşlanmazlar.

Başka bir hadis çeşidi; bir sünneti ihya et. Peygamber aleyhisselama ait bir hatıra unutulmuş, sen onu canlandır. Allah sana şehit sevabı versin. “Benim unutulmuş bir sünnetimi canlandırana Allah şehit sevabı verecektir” buyuruyor. Misafirliğe gittiğinizde, evin çocukları sizi kapıda karşıladığında, herkes sana bakarken sağ ayağınla içeri gir. Ayakkabının önce sol ayağını çıkar. Sonra çıkarken evden de sol ayakla çık. Ayakkabını sağ ayakla giy. “Yavrum, Müslümanlıkta eve sağ ayak ile girilir. Ayakkabı da sol ayakla çıkarılır. Giyilirken sağ, çıkarılırken sol... Eve girerken sağ ayak, tuvalete girerken sol ayak ile gireriz. Biz Müslüman’ız...” dersin bir evde unutulmuş, bilinmeyen bir sünneti ihya ettin demektir.

Hiçbir iş yapamıyorsan, insanlara gidip de vaaz edemiyorsan, evlerine gidemiyorsan, içinde dinine hizmet etmek varsa, işte başka seçenek; bir hocaefendiye; ‘Hocam ne zaman bir yere giderseniz o zaman sizi ben götürüyüm, hem böylece sevap kazanırım’ de.

Resûlullah’ın böylesine vaadi vardır. O kişi, çocuklarına öğrettiği sünneti torunlarına öğretecek ve böylece çocukların da torunların da sevabı eksilmeden ona yazılacak. Allah’ın cennetine girmek için gereken işler zannedildiği kadar zor değildir. Yapılmaz, tükenmez, bitmez işler değildir.

Hiçbir iş yapamıyorsan, insanlara gidip de vaaz edemiyorsan, evlerine gidemiyorsan, içinde dinine hizmet etmek varsa, işte başka seçenek; bir hocaefendiye; ‘Hocam ne zaman bir yere giderseniz o zaman sizi ben götürüyüm, hem böylece sevap kazanırım’ de. Eğer araban yoksa, ‘Hocam çantanızı taşıyayım’ de...

Muhakkak sadakanın bir çeşidi bu. Hocaefendi gittiği yerde hadis okuyacak, guslü tarif edecek, sen de onun yanında olacaksın. Ve herkes sevdiği ile beraberdir. Bir grup içerisinde bulunan o grup içerisindeki sevapları ve günahları sırtında taşır. O hocaefendinin öğrettiği gusülden, abdestten, taharettten, oruçtan, Kur’an’dan, hadisten, fıkihtan ecir kazanmıyor mu? Kazanıyor. O zaman sen de kazanırsın. Sen de onun kazandığını kazanırsın.

Hocaya, senin çantanı taşıyayım, yanında geleyim, beraber gidelim, diye teklifte bulduysan sen de aynı ecri alırsın. Allah için çok kolay. Bize basit geliyor, “bu kadar bir şeyden de cennet verilir mi?” diyoruz. Ama Allah veriyor.

Benim peygamberim bana, bir köpek susuzluktan kıvranıyor diye, ona su veren kişi affedildi demiyor mu? Köpek ne ki? Yüzlerce insana ayet, hadis aşıl原因 bir iş yapıyorsun. Köpeğe verilmiş bir tas suyla ölçülür mü bu.

Kardeşler,

Hiçbir şey yoksa eğer, bir tatlı söz söylemeyi beceremiyor muyuz? Bu da sadakadır. ‘Geçmiş olsun’ de, ‘Allah size sabırlar versin’ de, ‘dua ediyorum size’ de. ‘Benim dedem de rahmetli çok çekmişti ama sabretmişti, insan dayanıyor buna’ de. Söyleyecek tatlı bir söz bul...

İki bardak çay iç. Moraline de iyi gelsin, görsün ki ‘torunlarım uğramıyor bana, Allah rızası için şu akrabamız olmayan insan, her hafta beni görmeye geliyor’ desin. İşte bir mü’minin kalbine su serptin. Allah da senin ateşine su serpecektir.

Kardeşler;

Biz kesinlikle bizim hesaplarımıza göre kulluk yapamayız. Bize göre çok basit, masrafsız, değersiz şeyler olarak gözükebilir. Biz illa bedeli olan şeyler istiyoruz.

Resûlullah şimdi de bir başka kapıyı açıyor bizlere. Bu sayılanları kolay, zor diye hiç birini yapamadıysan, 'milletle ilgilenemem!' diyorsan eğer, 'hocanın çantasını mı taşıyacağım!' diyorsan, başka bir yol açıyor efendimiz, buyuruyor ki;

-Bir iyiliğin yapılmasına sebep ol, aynı sevaplar senin olsun, diyor.

Paranı veremiyorsan eğer başka birine gidip 'şurada bir fakir var, ona şu kadar para vermelisin' de, sen de iyiliğe vesile olduğun için aynı sevabı kazan. Senin söylediğin hastaya, senin vesilen ile ilaç alsınlar, sen de bu sırada sevap kazan. Bir hayra delalet eden, bir işin yapılmasına aracı olan, o iş yapmış gibidir diyor Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem.

Kardeşler,

Sözlü, elli, ayaklı, yürüyerek; hangisi olursa olsun başa kakılan sadakanın beş kuruş değeri yoktur. Yaptığını Allah için yapacaksın. Allah'tan başkasına da hesabını tutturmayacaksın.

Üstüne fabrikanın adını yazdırtmayacaksın. 'Şu insanın hayırındır' demeyeceksin. İlla devlet kimden geldiğini bilmek istiyorsa faturanın üstüne ismini yaz, ama fabrikatörün adı, hayır sahibinin adını yazma!

Evlenmiş adam, çocukları olmuş. Bir yerde buluşuyorsun 'biliyor musun sana kızı vermiyorlardı, gidip ne yalvarmıştım kayınpederine zor ikna etmiştik!..' Adamı çocuğunun yanında rezil ettin. Adam kız kaçırrsa o kadar mahcup olamazdı. Yaptığın hayrı unutsan, aileden doğan her çocuk için Allah sana ecir yazar. O çocuk günün birinde şehit olsa o şehitlik sevabından sana da yazılsa daha iyi değil mi?

Kardeşler,

Bir sıkıntımız var, sen sadaka vererek, hayır yaparak, sadaka yoluna girerek Allah'a yaklaşıyorsun. Şeytan bundan rahatsız olur. Şeytan, sana o kadar tembih ediyor, milletin işiyle uğraşma diyor, sen yine de yapıyorsun. Şeytan, yirmi sene sonra bile o yaptığını geri almak için bekleyecektir. Şimdi sana: 'Bırak bunlar vermesinler kızını, kızı kaçırсын harama girsin!' diyor. Sen buna rağmen gittin yüzü suyu döktün, yalvardın yakardın. Kızı aldın, evlendirdin onları...

Şeytan, 'madem öyle yenildik, bir sıfır mağlup olduk' deyip gitmiyor. O, onu bir kenara yazıyor. Beş sene, on sene, yirmi sene geçiyor belki de adam ölüyor. Sen onun torununa gidip diyorsun ki, 'Senin dedenin evlenmesine ben sebep olmuştum oğlum. Öyle güçlü bir adamım!' diyorsun. Otuz sene sonra şeytan intikamını alıp o sevabını geri alıyor senin.

Savaş bu. Sen bu savaşı basit görüyor olabilirsin. Ama şeytan yeryüzünde tek bir hayır işlenmesini istiyor. Herkes kaçırсын, nikâhsız yatsın kalksın istiyor. Allah ise bunun zıt olanını yani doğru olanını istiyor.

Sen Allah'ın hoşuna gidecek bir iş yaptın, şeytan bunun hesabını sorar. Hem de çok fena sorar. Otuz sene sonra da sorar.

Hayırları, sevapları, sadakaları yüz sene değil, bin sene korumak gerekiyor.

Velhamdu lillahi Rabbil Âlemin...¹

---

¹ 27 Şubat 2011 tarihli konuşmadır.